

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н. Замкова

 01 03 2021

ПРОЄКТУВАННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ

TRADING COMPANIES DESIGN

РОБОЧА ПРОГРАМА

Для всіх галузей знань та спеціальностей

Розробник: Владислав ПАЛАМАРЧУК, к.т.н.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва 04.02.2021, пр. № 03; на засіданні вченої ради факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування 15.02.2021, пр. № 02; засіданні вченої ради інституту 01.03.2021, пр. № 02.

Рецензенти: внутрішній рецензент – Віталій ШАРКО, к.е.н., доцент;
зовнішній стейкхолдер – Ігор КУПЧУК, к.т.н, доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін та охорони праці Вінницького національного аграрного університету

Редактор: Фатеева Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 05.03.2021 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 0,69.
Обл.-вид. арк. 0,54. Тираж 5. Зам. № 45.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни «Проектування торговельних об'єктів» полягає у набутті теоретичних і практичних навичок самостійного вирішення питань, пов'язаних з проектуванням торговельних об'єктів та ефективної організації торговельно-технологічного процесу.

Результатами вивчення навчальної дисципліни є надання здобувачам вищої освіти комплекс необхідних знань стосовно проектування торгових залів та неторговельних приміщень на підприємствах торговельного спрямування, принципи раціонального планування взаємозв'язків між торговельними та неторговельними приміщеннями; проведення передпроектних досліджень, здійснення зонування площі торговельного центру та розподілення потоків покупців.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки фахівців, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Логістика», «Товарознавство. Непродовольчі товари», «Товарознавство. Харчові продукти».

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Проектування торговельних об'єктів» є формування комплексу компетентностей:

- знання сутності та принципів планування торговельного об'єкта;
- знання основних видів організації торгівлі та проектування торговельних залів;
- знання принципів раціонального планування взаємозв'язків між торговельними та неторговельними приміщеннями;
- знання принципів зонування площі торговельного центру;
- знання особливостей визначення місця розташування складу чи розподільного центру.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Проектування торговельних об'єктів» полягають у вмінні:

- організувати передпроектні дослідження;
- визначати співвідношення торговельних зон;
- організувати об'ємно-планувальні і конструктивні рішення приміщень магазину;
- проектувати неторговельну площу магазину;
- планувати товарний асортимент;
- проектувати системи навігації у магазині;
- проводити функціональне зонування складських приміщень.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначити за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Підсумкова оцінка визначається за комплексною діагностикою знань студентів (табл. 1).

Таблиця 1 – Рівні компетентності та відповідні критерії оцінювання

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали 75 і більше балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку одержану на екзамені.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Теми	Кількість годин				Форма контролю
	Усього годин/кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття	СРС	
Тема 1. Визначення потреби у будівництві нового або реконструкції існуючого об'єкта	28	2	2	16	УО, ІЗ, Р
1.1 Організація передпроектних досліджень.					
1.2 Оцінка потенціалу магазину. 1.3 Організація паркування.					
Тема 2. Порядок надання вихідних даних для проектування торговельних об'єктів	14	2	2	10	УО, ІЗ, СУН
Тема 3. Об'ємно-планувальні рішення щодо приміщень магазинів	28	2	2	16	УО, ІЗ, СУН
3.1 Організація проектування торговельного об'єкта.					
3.2 Об'ємно-планувальні і конструктивні рішення. 3.3 Організація неторговельної площі.					
Тема 4. Особливості проектування торговельних центрів	22	4	4	14	УО, ІЗ, Р
Тема 5. Створення атмосфери магазину	22	4	4	14	УО, ІЗ, Р
Тема 6. Розташування торговельно технологічного обладнання	22	4	4	14	УО, ІЗ, СУН
Тема 7. Основні підходи до проектування складів та розподільних центрів	22	4	4	14	ІЗ, Р, СУН
Тема 8. Розрахунок ефективності логістичних процесів на торговельному об'єкті	22	4	4	14	УО, ІЗ, СУН
Разом	180/6	34	34	112	
Підсумковий контроль					екзамен

Умовні позначення форм контролю:

УО – усне опитування; ІЗ – індивідуальне завдання; Р – реферат.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни

Тема 1. Визначення потреби у будівництві нового або реконструкції існуючого об'єкта

Сутність, напрями та основні етапи організації передпроектних досліджень. Вивчення території та стану розвитку інфраструктури. Тип магазину та співвідношення торговельних зон. Оцінка потенціалу та вибір місця розташування магазину. Обґрунтування необхідності створення парковки.

Тема 2. Порядок надання вихідних даних для проєктування торговельних об'єктів

Склад та зміст вихідних даних для проєктування торговельних об'єктів. Технічні умови. Надання вихідних даних.

Тема 3. Об'ємно-планувальні рішення щодо приміщень магазинів

Основні засади проєктування торговельних об'єктів. Вимоги до об'ємно-планувальних і конструктивних рішень приміщень магазину. Планування торговельної зали магазину самообслуговування. Проєктування неторговельної площі магазину. Трансформація приміщень магазину.

Тема 4. Особливості проєктування торговельних центрів

Типологія та класифікація торговельних центрів. Основні етапи проєктування торговельного центру. Принципи зонування площі торговельного центру. Технологічне проєктування торговельного центру.

Тема 5. Створення атмосфери магазину

Фактори, що формують атмосферу магазину. Проєктування системи навігації у магазині. Створення дизайн-проєкту магазину.

Тема 6. Розташування торговельно-технологічного обладнання

Розподіл торговельної зали магазину на зони, адекватні поведінці покупців, та формування асортименту. Визначення та оцінка ефективності використання площі для розміщення торговельно-технологічного обладнання. Основні принципи та правила викладки товарів у магазині.

Тема 7. Основні підходи до проєктування складів та розподільних центрів

Обґрунтування місця розташування складу чи розподільного центру. Моделювання та структуризація логістичного процесу. Функціональне зонування складських приміщень та розрахунки їх техніко-економічних характеристик. Вибір стелажного обладнання складу.

Тема 8. Розрахунок ефективності логістичних процесів на торговельному об'єкті

Розрахунок коефіцієнту точності виконання операцій. Розрахунок коефіцієнту часової тривалості логістичного бізнес-процесу. Розрахунок коефіцієнту виконання бюджету логістичних витрат. Розрахунок ефективності логістичних бізнес-процесів.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час ЗВО, год..
1	2	3
<p><i>Знати:</i> сутність, напрями та основні етапи організації передпроектних досліджень; планування розвитку інфраструктури; типи магазинів та співвідношення торговельних зон.</p> <p><i>Вміти:</i> організувати передпроектні дослідження; визначати співвідношення торговельних зон; готувати завдання на проектування торговельного об'єкта</p>	<p>Тема 1. Визначення потреби у будівництві нового або реконструкції існуючого об'єкта</p> <p>1.1 Організація передпроектних досліджень</p> <p>Лекція № 1. План лекції</p> <p>1. Сутність, напрями та основні етапи організації передпроектних досліджень. 2. Вивчення території та стану розвитку інфраструктури.</p>	2
	<p>1.2 Оцінка потенціалу магазину</p> <p>Лекція № 2. План лекції</p> <p>1. Тип магазину та співвідношення торговельних зон. 2. Оцінка потенціалу та вибір місця розташування магазину.</p>	2
	<p>1.3 Організація паркування</p> <p>Лекція № 3. План лекції</p> <p>1. Матрично-ваговий метод Грюна-Сміта. 2. Обґрунтування необхідності створення парковки.</p> <p>Література Основна: 1, 4, 5 Додаткова: 1, 2, 4 Інтернет-ресурси: 1, 3, 5.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувача вищої освіти</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття № 1 та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Підготовка завдання на проектування торговельного об'єкта».</p>	16
	<p>Практичне заняття № 1</p> <p>1. Організація передпроектних досліджень. 2. Вивчення території та стану розвитку інфраструктури.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 2</p> <p>1. Визначення типу магазину та співвідношення торговельних зон. 2. Оцінка потенціалу та вибір місця розташування магазину.</p>	2
<p>Практичне заняття № 3</p> <p>1. Обґрунтування необхідності створення парковки. 2. Підготовка завдання на проектування торговельного об'єкта.</p>	2	
<p><i>Знати:</i> склад та зміст вихідних даних для проектування торговельних</p>	<p>Тема 2. Порядок надання вихідних даних для проектування торговельних об'єктів</p> <p>Лекція № 4 План лекції</p>	2

<p>об'єктів; технічні умови; надання вихідних даних. <i>Вміти:</i> аналізувати порядок надання вихідних даних для проектування об'єктів містобудування; скласти список вихідних даних для проектування торговельного центру.</p>	<p>1. Основні пункти порядку надання вихідних даних для проектування торговельних об'єктів. 2. Список вихідних даних для проектування торговельного центру.</p> <p>Література Основна: 1, 4, 5 Додаткова: 1, 2, 4 Інтернет-ресурси: 1, 3, 5.</p>	
	<p>Самостійна робота здобувача вищої освіти Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття № 4 та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Проектування торговельного центру».</p>	10
	<p>Практичне заняття № 4 1. Аналіз порядку надання вихідних даних для проектування об'єктів містобудування. 2. Складання списку вихідних даних для проектування торговельного центру.</p>	2
<p><i>Знати:</i> основні засади проектування торговельних об'єктів; вимоги до об'ємно-планувальних і конструктивних рішень приміщень магазину; планування торговельної зали магазину самообслуговування. <i>Вміти:</i> організувати об'ємно-планувальні і конструктивні рішення приміщень магазину; проектувати неторговельну площу магазину; планувати товарний асортимент</p>	<p>Тема 3. Об'ємно-планувальні рішення щодо приміщень магазинів 3.1 Організація проектування торговельного об'єкта Лекція № 5 План лекції 1. Основні засади проектування торговельних об'єктів. 2. Організація земельної ділянки торговельного об'єкта.</p>	2
	<p>3.2 Об'ємно-планувальні і конструктивні рішення Лекція № 6 План лекції 1. Вимоги до об'ємно-планувальних і конструктивних рішень приміщень магазину. 2. Планування торговельної зали магазину самообслуговування.</p>	2
	<p>3.3 Організація неторговельної площі Лекція № 7 План лекції 1. Проектування неторговельної площі магазину. 2. Трансформація приміщень магазину.</p> <p>Література Основна: 2, 3, 5 Додаткова: 1-5 Інтернет-ресурси: 3, 4, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувача вищої освіти Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття № 5 та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Трансформація приміщень магазину».</p>	16
	<p>Практичне заняття № 5 1. Організація земельної ділянки торговельного об'єкта.</p>	2

	2. Організація об'ємно-планувальних і конструктивних рішень приміщень магазину.	
	Практичне заняття № 6	2
	1. Планування торговельної зали магазину самообслуговування. 2. Проектування неторговельної площі магазину.	
	Практичне заняття № 7	2
	1. Трансформація приміщень магазину. 2. Планування товарного асортименту.	
<p><i>Знати:</i> типологію та класифікацію торговельних центрів; основні етапи проектування торговельного центру; принципи зонування площі торговельного центру; технологічне проектування торговельного центру.</p> <p><i>Вміти:</i> планувати купівельні потоки; зонувати площу торговельного центру</p>	Тема 4. Особливості проектування торговельних центрів	
	Лекція № 8 План лекції 1. Типологія та класифікація торговельних центрів. 2. Основні етапи проектування торговельного центру.	2
	Лекція № 9 План лекції 1. Принципи зонування площі торговельного центру. 2. Визначення напрямків руху купівельних потоків.	2
	Література Основна: 2, 3, 5 Додаткова: 1-5 Інтернет-ресурси: 3, 5	
	Самостійна робота здобувача вищої освіти	14
	Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття № 8 та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Технологічне проектування торговельного центру».	
	Практичне заняття № 8	2
	1. Планування купівельних потоків. 2. Створення комфортних емоційних умов для покупців. 3. Створення зручних умов для орендарів.	
	Практичне заняття № 9	2
	1. Зонування площі торговельного центру. 2. Технологічне проектування.	
<p><i>Знати:</i> фактори, що формують атмосферу магазину; проектування системи навігації у магазині; процес створення дизайн-проекту магазину.</p> <p><i>Вміти:</i> проектувати системи навігації у магазині; створювати дизайн-проект магазину</p>	Тема 5. Створення атмосфери магазину	
	Лекція № 10 План лекції 1. Фактори, що формують атмосферу магазину. 2. Система освітлення у магазині.	2
	Лекція № 11 План лекції 1. Музичний супровід у торговельному залі. 2. Проектування системи навігації у магазині.	2
	Література Основна: 1, 2, 4, 5	

	Додаткова: 1-4 Інтернет-ресурси: 3, 5	
	Самостійна робота здобувача вищої освіти Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття № 10 та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Створення дизайн-проекту магазину».	14
	Практичне заняття № 10 1. Формування атмосфери магазину. 2. Проектування системи навігації у магазині.	2
	Практичне заняття № 11 1. Визначення оптимального дизайну магазину. 2. Створення дизайн-проекту магазину.	2
<i>Знати:</i> принципи розподілу торговельної зали магазину на зони, формування асортименту; методи визначення та оцінки ефективності використання площі для розміщення торговельно-технологічного обладнання; основні принципи та правила викладки товарів у магазині. <i>Вміти:</i> розподіляти торговельну залу магазину на зони; визначати ефективність використання площі	Тема 6. Розташування торговельно технологічного обладнання Лекція № 12 План лекції 1. Розподіл торговельної зали магазину на зони, адекватні поведінці покупців. 2. Формування асортименту товарів.	2
	Лекція № 13 План лекції 1. Класифікація торговельного обладнання. 2. Оцінка ефективності використання площі для розміщення торговельно-технологічного обладнання.	2
	Література Основна: 1, 2, 5 Додаткова: 1-4 Інтернет-ресурси: 1, 2, 5	
	Самостійна робота здобувача вищої освіти Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття № 12 та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Основні принципи та правила викладки товарів у магазині».	14
	Практичне заняття № 12 1. Розподіл торговельної зали магазину на зони. 2. Розміщення товарних груп за попитом.	2
	Практичне заняття № 13 1. Визначення форм викладки товарів 2. Визначення ефективності використання площі.	2
<i>Знати:</i> особливості визначення місця розташування складу чи розподільного центру; способи оделювання та структуризації логістичного	Тема 7. Основні підходи до проектування складів та розподільних центрів Лекція № 14 План лекції 1. Обґрунтування місця розташування складу чи розподільного центру. 2. Моделювання та структуризація логістичного процесу.	2
	Лекція № 15	2

процесу; принципи функціонального зонування складських приміщень. <i>Вміти:</i> обґрунтувати місце розташування складу; проводити функціональне зонування складських приміщень	План лекції 1. Функціональне зонування складських приміщень. 2. Особливості розрахунків техніко-економічних характеристик складських приміщень. Література Основна: 1-5 Додаткова: 1-4 Інтернет-ресурси: 1, 2	
	Самостійна робота здобувача вищої освіти Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття № 14 та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Вибір стелажного обладнання складу».	14
	Практичне заняття № 14 1. Обґрунтування місця розташування складу. 2. Структуризація логістичного процесу.	2
	Практичне заняття № 15 1. Функціональне зонування складських приміщень. 2. ABC- та XYZ-аналіз товарних позицій. 3. Розрахунок площі основних складських зон.	2
<i>Знати:</i> особливості логістичних бізнес процесів; концепції оцінки ефективності логістичної діяльності; фактори ефективності. <i>Вміти:</i> розраховувати ефективність логістичних бізнес-процесів на основі отриманих коефіцієнтів	Тема 8. Розрахунок ефективності логістичних процесів на торговельному об'єкті Лекція № 16 План лекції 1. Ефективність логістичних бізнес-процесів. 2. Коефіцієнт точності виконання операцій.	2
	Лекція № 17 План лекції 1. Коефіцієнт часової тривалості логістичного бізнес-процесу. 2. Коефіцієнт виконання бюджету логістичних витрат. Література Основна: 1-5 Додаткова: 1-4 Інтернет-ресурси: 1, 2	2
	Самостійна робота здобувача вищої освіти Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття № 16 та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Ефективність логістичних бізнес-процесів».	14
	Практичне заняття № 16 1. Розрахувати коефіцієнт точності виконання операцій. 2. Розрахувати коефіцієнт часової тривалості логістичного бізнес-процесу.	2
	Практичне заняття № 17 1. Розрахувати коефіцієнт виконання бюджету логістичних витрат. 2. Розрахувати ефективність логістичних бізнес-процесів на основі отриманих коефіцієнтів.	2
Разом		180
Підсумковий контроль – екзамен		

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Ільченко Н.Б., Кавун О.О. *Проектування торговельних об'єктів : навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 284 с.*
2. ДБН В.2.2.–25:2009 *Будинки і споруди. Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства). Київ : Мінрегіонбуд України, 2010.*
3. ДБН В.2.2–9–99 *Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Київ : Держбуд України, 1999. 46 с.*
4. ДБН А.2.2.–3:2014 *Склад та зміст проектної документації на будівництво. Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2014.*
5. Одарченко М.С., Василець К.К., Тихонченко Р.С. *Проектування магазинів та торговельних центрів : опорний конспект лекцій для студентів факультету управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», спеціалізації «Організація оптової, роздрібної торгівлі та логістика». Харків : ХДУХТ, 2017.*

Додаткові

1. Клименко Є.В. *Технічна експлуатація та реконструкція будівель і споруд : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 304 с.*
2. ДБН В.2.5.–74:2013 *Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2014.*
3. ДБН В.2.5.–67:2013 *Опалення, вентиляція та кондиціонування. Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2014.*
4. ДБН В.2.5.–64:2013 *Внутрішній водопровід та каналізація. Частина 1. Проектування. Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2014.*
5. Захарченко П.В. та інші. *Сучасні композиційні будівельно-оздоблювальні матеріали : підручник. Київ : КНУБА, 2005. 512 с.*

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Строительный портал Украины. URL: <http://www.ukrstroy.net>.
4. Словарь архитектурных терминов. URL: <http://www.archi.ru/terms>.
5. Строительство и архитектура Украины. URL: <http://www.bau.ua>.